

Tisztelgés Kosztolányi előtt

F O L Y Ó I R A T
PÓSA ZOLTÁN

Tizenkettedik évfolyamának első számával jelentkezett a Napút című folyóirat a napokban. A lap a nevét és mottóját Fazekas Mihálytól, Debrecen poétájától vette: „A szélességet az ég derekán keresztül / méltán nevezhetjük tehát Napútnak.” Gyönyörű versek válogatása teszi méltóvá Szondi György folyóiratát az egyetemes fényhez. Ébert Tibor költő és prózaíró szülővárosához írt ódát, Pozsonyhoz, amelyet milliószer elsíratott, egy régi elbeszélésében megörökítvén azt a pillanatot, amikor kihunytak a magyar koronázóváros, Pozsony fényei, s elfoglalta helyét az elszürkült, jelenlegi Bratislava. Mint aki megbánta, hogy megbántotta ama felejtethetetlen várost, ezúttal Bolyongás címmel írt

Kosztolányi Dezső

ódát a régi Pozsonyhoz, bár ebben a versben is utal arra, mily szomorú metamorfózison esett át a dajkálótáj. Ám az a tündöklő város, amely az emlékezetében él, erősebb a szomorú valóságnál. Filozófikus költeményben rögzíti többek között az esetleges fogalmát Jász Attila költő, akiről esszé is vall a lapszámban

Egy fiatal ember melankolikus költészetét címmel. Mohai V. Lajos egy képben, látványban berendezkedő költőnek nevezi Jász Attilát, aki munkáiban jobbra egy metafora logikáját gondolja végig. Szócs Géza költő Amikor fordul az ezred című, Farkas Wellmann Endre által szerkesztett könyvében egyebek között Kolozsvár nyolcvanas évekbeli aurája idéződik meg, amely egyetemes, globális provinciáknak tükrözi kis Európa összképét. Mások mellett erről is olvashatunk Vincze Ferenc esszéjében.

A Napút megemlékezik Kosztolányi Dezsőről, akinek március 29-én születése 125. évfordulóját ünnepeljük. Bíró-Balogh Tamás számba veszi az ünnepi évre időzített, várható Kosztolányi-könyveket, egyebek között a kritikai kiadást, illetve Urbán V. László két-kötetnyi, vegyes íráskötetét. Furcsa, a tanulmányíró is utal rá, hogy Kosztolányi frissen kiadott verskötetei mintha kimaradtak volna a közelgő ünneplésből. Pomogáts Béla Kosztolányi nagysága című tanulmányában a költő egyetemesen briliáns formakultúrájának hódol. Németh Nikolett Kosztolányi Dezső Pacsirta című regényének tükrében elemzi Ranódi László filmváltozatát. Sajnos Kosztolányinak sokan még mindig nem bocsátják meg, hogy első között leplezte le és ítélte el a Tanácsköztársaságot, amely mérhetetlen károkat okozott hazánknak, egyebek között a trianoni tragédia betetőzője is volt. Közben – Szegedy-Maszárik Mihály irodalomtörténeti szavait idézve – kevés olyan alkotó van a világirodalomban, aki Kosztolányihoz hasonlóan egyszerre írt nagy verseket, regényeket, irodalomtörténeti-filozófiai tanulmányokat, újságcikkeit, s mindet magas színvonalon.

(Napút folyóirat, 2010., XII. évf. I. szám.)

Mária oltalma alatt

Huszonhat kortárs művész és a Boldogasszony

Egyszerre egyetemes, magyar és időtlen

FOTÓ: HEGEDŰS MÁRTA

Huszonhat kortárs művész műveiből rendezett kiállítást a Forrás Galéria. A festmények, grafikák, szobrok alkotói a Boldogasszony-kép újraértelmezésére, személyes hangú interpretálására vállalkoztak. A tárlathoz kötődve kétnapos szimpóziumot rendeztek, a művek a zárás után a Kárpát-medence hét országában, húsz helyszínen kerülnek közönség elé.

L Á T - H A T Á S

P. SZABÓ ERNŐ

Nagy a világ, sok az ország, de csak egy a tulajdonom belőlük: Magyarország. Az oltalmam alatt vagytok, másképpen kell gondoskodnom rólatok... a világ végzetéig. – Mária Natália nővér, a XX. század nagy magyar misztikusa hallotta látomásai során ezt a kinyilatkoztatást. Ő volt az, aki a Világ Győzelmes Királynőjének tiszteletét elindította, s szorgalmazta egy engesztelő rend létrehozását és működtetését. A rend létre is jött, s a nyolcvanas évektől az engesztelő mozgalom is újra megjelent, és egyre szélesebb körben gyűjti maga köré híveit.

Akár az Újszülött bemutatása a templomban című kép alkotója, Szabó Ákos, akár a Csíksomlyói Madonna alakja által ihletett művet mindaz, ami Mária alakjában megtestesül – jelzik a fenti összefüggések, ahogyan az is, hogy Szent Istvánunk után félezer évvel János Kázmér lengyel király is felajánlotta országát Máriának. Csakhogy amíg a lengyeleknél a Czenstochowai Madonna képe a Szolidaritás szimbólumává vált, s valóban része volt a diktatúra fölötti győzelemben, nálunk igencsak elhalványodott. Ez azonban még fontosabbá teszi az olyan vállalkozásokat, amelyek a kép újrarajzolására, újraszínezésére vállalkoznak, mint a

amelyekkel Erdélyi Zsuzsanna Hegyet hágek, lőtőt lépék című népi imádsággyűjteményét kísérte a hetvenes évek közepén.

Ablakomon Boldogasszony – mondja ennek a könyvnek az egyik szereplője, Lőjczy Katalin, aki egyik gyerekét Oroszországban veszítette el, 1946-ban – talán abban a hadifogolytáborban halt meg, amelyben a német Kurt Reuber is, 1944-ben. Az egyik legdrámaibb Mária-ábrázolás fűződik a német katona nevéhez, a Sztálingrádi Madonna, amelyet 1942 karácsonyan rajzolt társai részére, s amely mára a berlini Kaiser Wilhelm emléktemplomban hirdeti a megbékélés gondolatát. Az is 1942-ben történt, hogy Mária Natália nővér jegyzetei eljutottak XII. Pius pápához, aki hivatalosan is megadta Szűz Máriának a Világ Győzelmes Királynője címet.

Egyszerre egyetemes és magyar, időtlen és a leginkább idősebb, ami Mária alakjában megtestesül – jelzik a fenti összefüggések, ahogyan az is, hogy Szent Istvánunk után félezer évvel János Kázmér lengyel király is felajánlotta országát Máriának. Csakhogy amíg a lengyeleknél a Czenstochowai Madonna képe a Szolidaritás szimbólumává vált, s valóban része volt a diktatúra fölötti győzelemben, nálunk igencsak elhalványodott. Ez azonban még fontosabbá teszi az olyan vállalkozásokat, amelyek a kép újrarajzolására, újraszínezésére vállalkoznak, mint a

Boldogasszony című kiállítás, amely valóban a legkülönbözőbb szempontú megközelítéseket prezentálja. Vannak művek, amelyek a magyar őshit és a kereszténység közötti kapcsolatokra utalnak (Gyórfi Sándor, Rádóczy Gyarmathy Gábor, Sulyok Gabriella), mások épp ellenkezőleg, az általános emberit mutatják meg Mária alakjában (B. Rauino Mária, Lajta Gábor), szerepel mű, amely a korona felajánlását ábrázolja (Tóth-Kovács József), és olyan is, amely a Trianonnal szétrobbantott ország körvonalait sejteti Mária ruharedőiben (Mara Kinga). A munkák egy része Mária életének mozzanatait, helyszíneit idézi (Nagy Gábor, Párkányi Raab Péter, Nádás Alexandra), mások (Incze Mózes, Kárpáti Tamás, Péterfy László) az Angyal, az Angyalhír, a Boldogasszony időtlen szépségét dicsérik. Szerepel oltárképterv a washingtoni nemzetek temploma magyar kápolnájába (Bráda Tibor), és szerepel olyan kép, amelyet a városok közterein máig megőrződött Mária-oszlopok alakjai inspiráltak (Papageorgiu Andrea). Orosz István az Ómagyar Mária-siralom „uos cegei” és a Kalász András-keresztjével nemcsak Mária országának rég-, sokkal inkább közelmúltbeli fájdalmairól beszél, de épp ezért lehet jelen idejű mindaz, ami König Róbert nagyméretű, archaikus hangulatú fametszetén – a hátterben ülő, a hagyomány szerint az Istenanyáról az első ábrázolást készítő Szent Lukács között – a kitárt karú, védelmet kínáló Boldogasszony alakjában sűrűsödik.

(Boldogasszony, Forrás Galéria, március 20-ig.)

Lefújták a fúvószenei találkozót

GULYÁS J. ATTILA

Elmarad az idén a korábbi évek kaposvári tavaszi fesztiváljainak egyik rendezvénye, a katonazenekari találkozó – hangzott el a tavaszi fesztivál helyébe lépett tavaszközöntő hangversenysorozat sajtótájékoztatóján. A több ezer nézőt vonzó programot azért fújták le a szervezők, mert mint mondták, arról értesültek, hogy a számításba vett négy katonazenekar március 15. és augusztus 20. között nem hagyhatja el laktanyáját.

– Nincs ilyen döntés. A helyőrségi zenekarok most is együttműködnek a települések önkormányzataival az ünnepeken. A kaposvári katonazenekari találkozó az idén azért maradt el, mert a tárca költségvetési lehetőségei miatt néhány rendezvényt nem tudunk finanszírozni – áll a HM kommunikációs igazgatóságának levelében.

Más forrásból megtudtuk: feltehetőleg ezért fújták le a múlt évben a díszelő aleggységek és katonazenekarok miskolci nemzetközi fesztiválját is.

Kaposvárra a helyiek mellett a tatai, a szolnoki, a székesfehérvári helyőrségi zenekar, a Tűzoltóság Központi Zenekara és egy külföldi együttes kapott meghívást. A március 26-ra tervezett parádé elmaradását a szervezők azért is tartják sajnálatosnak, mert azt Kaposvár az Európa kulturális fővárosa pécsi programjában is szerepelteti.

Vígopera kisgyermekes családoknak

MAKRAI

A Zuglói Filharmonia kisgyermekes családok részére összeállított Pastorale 2010 családi rendezvénysorozatának következő részeként Donizetti Don Pasquale című vígoperájának rövidített változatát március 20-án délelőtt és március 21-én két időpontban tűzik műsorra a Zuglói Szent István Zeneházban. Don Pasquale történetét Solymosi Tari Emőke, a sorozat háziasszonya segíti megismertetni a gyerekekkel. Az esten fellép Geszthy Veronika, Szüle Tamás, Hábetler András és Megyesi Zoltán. A Szent István Király Szimfonikus Zenekart és a Szent István Király Zeneművészeti Szakközépiskola kórusát Horváth Gábor vezényli.

FELHÍVÁS

Hitelezői igény bejelentésére

A Baranya Megyei Bíróság 6.Apk.02-10-000001/2. számú végzésével elrendelte a Szigetvár Város Önkormányzata (7900 Szigetvár, Zrínyi tér 1.) adósságrendezés megindítását.

A végzés a Cégek Szolgálat 2010. február 26-i számában jelent meg. A Bíróság pénzügyi gondnokként a KERSZI Zrt.-t (1143 Budapest, Besnyői u. 13.) jelölte ki.

A végzésben foglaltak alapján felhívom a hitelezőket, hogy a Szigetvár Város Önkormányzatával vagy költségvetési szervével szembeni ismert vagy összegszerűségében ismeretlen, illetve összegszerűségében változó, fennálló (lejárt és le nem járt) követeléseiket legkésőbb 2010. április 27-ig (aznapi beérkezéssel) – bizonyítékaikat is csatolva – jelentsék be a pénzügyi gondnoknak (KERSZI Zrt., 1143 Budapest, Besnyői u. 13., vagy Szigetvár Város Önkormányzata, 7900 Szigetvár, Zrínyi tér 1., Csehne Kötles Rozália pénzügyi gondnok).

SZIGETVÁR, 2010. MÁRCIUS 10.

SZIGETVÁR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
DR. RODEK GYULA ALPOLGÁRMESTER

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ BUDAPEST

PERA

Bemutató: 2010. március 20. (18h), 21. (18h)

Richard Strauss

A rózsalovag

VÍGOPERA HÁROM FELVONÁSBAN, NÉMET NYELVEN

Karmester: Kovács János, Dénes István | Rendező: Andrejs Žagars
Díszlettervező: Julia Mür | Jelmeztervező: Kristíne Pasternaka

www.opera.hu/rozsalovag

A grafika Babinszky Csilla: Eredendő kétség című művének felhasználásával készült.